

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 5 frt —
Félévre . . . 2 „ 50
Negyedévre . . . 1 „ 25

Községeknek, körjegyzéseknek
néptanáknak:

Égész évre 4 frt, félévre 2

Egyes szám 10 k

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Weidinger N., Engel Lajos, Hochrain József, Greiner Lipót kereskedésében és a dohányfőnökségben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Lyceum nyomda épület) hol mindenkor a legutóbbi árak szabataknak Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Lyceumi nyomda épület) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Lyceumi nyomda épület.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Tudományegyetem Pécssett.

Irta: dr. Dolencz József.

II.

Alig hogy a török elűzetett, mintha csak a földből támadt volna, egyszerre előállanak a pécsi iskolák. Seholy olyan gyorsan nem vitték keresztül a magyar restaurációt, mint épen Pécssett. Mindjárt főgymnasiummal találkozunk, melyet Széchényi György püspök, később esztergomi érsek állított vissza és a jezsuitákra bízta annak vezetését. Aztán feljegyzések vannak, hogy itt teológiát és jogot is tanultak. Ismét ide sereglett a magyar ifjúság, mely tudományos pályára készült. Mig más városok századokon keresztül alig bírtak felépülni a török pusztításból, Pécssett mindjárt 1686 után virágzanak az iskolák. Az egyetem emléke is folyton ott lebeg, mert két fakultás, a jogi és teológiai folyton működésben van Pécssett. Aztán nagy későn, 1802-ben azt olvassuk, hogy a jogi iskolát áthelyezték Győrbe. Erős bennünk a sejtélem, hogy ez a jogi főiskola a régi pécsi egyetem utolsó maradványa volt, mely tehát ennek a századnak az elején szűnt meg végképen. Ebben a feltevésünkben csak megerősít bennünket az akkori tanügyi viszonyok figyelembe vétele. Ugyanis a mostani egyetemi rendszert hiába keresnők régi egyetemeinkben. Annyi bizonyos, hogy a teológiai

és jogi tudományokat csak az „Univerzitas“-on adták elő. Ebben az értelemben volt egyetem a Pázmán Péter által alapított nagyszombati főiskola is, melyet aztán Budára, majd Pestre helyeztek át és ebből fejlődött ki a mostani budapesti tudomány egyetem. De hogy milyen primitív főiskola lehetett Pázmán egyeteme, mely a mostani értelemben nem is nevezhető egyetemnek, abból is kiténik, hogy annak egész alaptökeje most nem elégséges még a teológiai kar fenntartására sem. Körülbelül 200,000 frtot képvisel. (Hisz a mostani budapesti egyetem klinikai épületei közel másfél millióba kerültek.) Tehát joggal mondhatjuk, hogy Mária Terezia koráig a hazai főiskolák nem sokat különböztek egymástól. Ha egyiket egyetemnek nevezzük, ugyan így mondhatjuk a többi is egyetemnek. Hogy hány kara volt, az nem határozhat, hisz csak a legújabb időben fejlődött ki a négy kar, sőt már az ötödik is, mely pláne egészen kivált és műegyetemmé, külön kollegiummá szerveztetett. Tehát nem tévedünk, ha a pécsi jogi főiskolát a régi egyetem maradványának tekintjük, mivel nincs bebizonyítva, hogy a régi pécsi egyetem megszűnt volna, de arra sincs történeti adatunk, hogy a régi egyetem megszűntével Pécssett új régi főiskolát szerveztek volna. Ezt már ott találjuk a török kiűzetése után, megmarad a Mária Terezia-

féle felsőbb oktatási reform keresztül vitelével, mikor akadémiai szervezetet nyert, tehát tovább is önálló főiskola maradt, mert az egyetemmel szemben a vidéki akademiák soha sem subordináltak, hanem koordináltak collegiumok maradtak. Az akadémiai cursus egyenlő érvényű volt az egyetemi cursussal. Az egyetemet csak privilegiumai emelték ki az akademiák körül, de nem föléjük. Ez a privilegium pedig gyakorlatilag a doktori diploma kiadásában nyilvánult. E joggal nem bírtak az akademiák. De a doktoratus akkor csak tudományos kiténtetés volt és nem mint ma p. u. a jogi karon, kötelező kvalifikáció bizonyos életpályára. (Most aztán tényleg fölébe vannak helyezve az akademiáknak az egyetemek, mert itt az akadémiai kursust végzetettek kötelező felülvizsgálat alá kerülnek.)

Fejtegetésünket összegezve, tehát a milyen értelemben a budapesti egyetem Pázmán Péter egykori nagyszombati iskolájának utódánál tekintjük, épen úgy mondhatjuk a régi pécsi jogakademiát a hajdani pécsi egyetem, Nagy Lajos király főiskolája utódának. Csak hogy mig Pázmán iskolája hatalmas egyetemmé szerveztetett; addig a pécsi megmaradt a török uralom utáni niveau-n, egy karral, privilegiumok nélkül.

Ezt a régi pécsi főiskolát azután 1802-ben Győrbe helyezik át. Ezzel tehát megszakadt volna a pécsi főiskolai

A „PÉCS“ TÁRCÁJA.

Dalok.

I.

Faluvégen van egy piros rózsaszál,
Fülemlé este, reggel arra száll;
Azt dalolja a kis madár színtelen:
Nagyon nagy a szivemben a szerelem.

A kis madár arra tanít engemet:
A ki szeret, sose csókol eleget.
Én a csókot olvasatlan szeretem —
Nagyon nagy a szivemben a szerelem.

A pici nyul zöld vetés közt szaladgál,
Az este egy csókkal adós maradtál;
Fizesa hamar, nem várhatok kedvesem:
Nagyon nagy a szivemben a szerelem.

II.

Egy kis madár kocogtatott,
Nyisd ki rózsám az ablakot,
Az a madár a szerelem,
Ide repült itt van velem.

Nem kell annak vas kalitka,
Csak a szived legyen nyitva;
Megelégszik este, reggel
Édes csókkal, szerelemmel.

III.

Isten tudja, milyen mély a Balaton,
Isten tudja, merre van a galambom;
Mégkérdezek napot, holdat, csillagot
Minden madárt, minden virág-illatot.

A nap, a hold, a csillagok feleink:
Hogy szép leányt itt is, ott is nevelnek;
De a madár s virág-illat azt mondja,
Mindenkinek legszebb az ő galambja.

BERKI JÓZSEF.

Divatos betegség.

(A „Pécs“ eredeti tárcája.)

Nagyon flegmatikus természetű voltam, minden ismerősöm ezen tulajdonságomról emlegett. Ha egy légy az orromra ült, nem volt szivem azt onnan elhajtani; ha a budai gözsi kló épen odaérkezéseimkor csúszott le s én nekem öt percig várnom kellett, soha sem zúgolódtam; ha a városligeti pincér huszonöt-ször megkérdi tőlem, hogy mit parancsolok, én huszonhat-szor is illedelmesen válaszolok neki. Már kétszer éltetemben voltam az akadémia I. osztályának ülésén és türelmesen végig hallgattam a főnévi igenevet tárgyaló felolvasást. Az ég nem küldhet olyan záport, a mentő egyesület olyan örülden vágató mentő kocsi, a miúő engem léptem

gyorsítására birhatott volna, a végzet nem szállíthat szomszédságomba annyi zongorát, udvarunkba annyi ambulans Beethoven, a mennyi engem felboszanthatott volna. Már szinte angolnak vagy békának képzeltem magamat, olyan hideg volt a vérem, mig egy most rémségesen divó mania teljességéig ki nem forgatott énem-ből; sőt olyan dü-be hozott, hogy egy bős elefánt bamba birka hoztam hasonlítva.

Nagyon zaklattak rokonaim és ismerőseim, hogy vétessem le magamat. Az egyik rám fogta, hogy már két éve igérek neki fényképet, a másik már egy tuat képet előlegezte majdani vizion-zás fejében. A Seps-Szt.-Györgyben élő rokonom nem ismer írószála fölé szebb akasztani valót, mint a milyen az én képen. A csicsó-keresztúri nagybátyám pedig már épen majd oda van a nagy vágyódástól, hogy engemet leképezve lásson. Már szinte hiú kezdtem lenni a nagy kapósságnak miatta.

Rászántam hát magamat a nagy aktusra; bajom, gondoltam, nem eshetik, mert annyit mi művelt emberek tudunk, hogy ha levezik is a képünket, azért még nekünk is marad. Elmentem tehát egy híres fényképészhez (hogy miről volt híres, azt hamarjában magam sem tudtam) föl-tettem a legbarátságosabb ábrázatomat, aztán egy olyan mosolyt ültettem az arcomra, a minőért egy szerelmes cserebogár megirigyelt volna.

történeti folytonosság, mert a mai jogakademia egészen új alapítvány, sem a régi egyetem, sem az ennek maradványául tekintett régi jogakademiának nem utóda. Közel 34 évi interregnum után alapították a mostani Szepessy-akademia.

De vajon lemondott-e Pécs a főiskola, mondjuk egyetemhez való történeti jogairól akkor, mikor régi akademiáját Győrbe helyezték át. Épen nem. Meghajolt ugyan a hatalmi tény, az akkori autokrata kormány intézkedése előtt, mit is tehetett volna különben. De történeti jogairól nem mondott le, mert mindenki át volt hatva attól az érzettől, hogy Pécs nem lehet felső-iskola nélkül, mely századokon keresztül ott székelte kebelében. Ennek a százados tradíciónak, ennek a harmincnégy éven át táplált jogos igénynek felelt meg a nagy nevű báró Szepessy Ignác néhai pécsi püspök, a pécsiek legnagyobb jótevője akkor, midőn 1836-ban püspöki jogakademiát alapított Pécsen. Miként az alapítás történetéből tudjuk, a Győrbe vitt akademiát akarta pótolni, ennek fájdalmasan érzett hiánya miatt alapítja a főiskolát, mert ez a nagylelkű férfiú, kinek lelke nemessége most is a nép száján forgó hagyományban van megőrkítve, belátta, hogy Pécs mennyire nélkülözi a főiskolát és ha valami üdvöset akar vala tenni a város érdekében, melyet annyira a szívéen viselt, úgy akademiáját kell visszaállítani, a mit aztán nevének örök emlékeztérére meg is cselekedett.

Tehát csak harmincnégy esztendőig nem volt Pécsnek főiskolája. Ezt az interregnumot pedig kitölti a mult emléke és a jövőbe való bizodalom. És a vágy teljesült, az élénken érzett hiány fényesen pótolva lett.

De nemcsak történeti igényei vannak Pécsnek az egyetem iránt; hanem bátran versenyez minden hazai várossal azoknak a feltételeknek tekintetében, a mely feltételeket az egyetemi székhelyhez fűzni lehet.

Pécs most már a legmagyarabb és a legintelligensebb városok egyike hazánkban és lakosainak száma és vagyoni viszonyai tekintetében első város a gazdaságnak és műveltségnek joggal nevezett Dunántulon. Ennek a kiváló pozíciójának tulajdonítható, hogy habár mértaniilag nem képez is központot, miután Szlavoniát elszakították az Anyaország-tól és így Pécs a tiszta magyar sphaera határához közel esik, mégis szellemi és gazdasági központtá fejlődött ki Pécs a saját suljánál fogva és szorosan magához vonz három nagy magyar vármegyét, sőt a Duna szerencsés áthidalása után, mire nem sokára kilátás van, Bácsmegyét is uralni fogja. Ezenkívül egyedül van hivatva arra, hogy a szlavoniai megyékre nézve táplált történeti és jogos igényeink tekintetében missiót teljesítsen. Már ebből az egyetlen magyar érdekből is kívánatos, hogy Pécs helyzetét minél inkább megerősítsük és a gróf Csáky által kontemplált egyetemet egyikének székhelyévé tegyük.

De a hazai ifjuság annyira finoman művelt társas életet is ritka városban talál, mint Pécsen. Ez maga már kívánatos iskolája a fiataloknak, melynek Pécsen valóban kitünő otthona leendő. Pécsnek több, mind hatvan százaléka tanult ember és a rusztikus foglalkozást fűzők a városnak e tekintetben is szerencsés teltevésséül fogva, a központon kívül esnek. Csak nagyobb vonásokban akartam érinteni Pécs társadalmi viszonyait, melyek a civilizatio igen előrehaladott képét tüntetik fel. Ezt különben is Pécs város művelt lakosságával való stírből érintkezésből lehet demonstrálni.

(Folyt. köv.)

Politikai szemle.

Belföld. Budapesti rendes levelezőnk a következőket írja: Mi egyébből írhatnék én, még ha nem is politikai dolgokról kellene értesítést adnom, mint — a megyei közigazgatás rendezéséről, képviselve gróf Apponyi Albert által. Bármennyire fenik a fogukat és készülődnek

a csatára a „szélső baloldaliak” — ezt az elnevezést most már az „Egyértérs” is használja — bárnint fonják a jobboldalon a taktika volt nagymestere körül az intrika szálait: ma vita, harc, megyei rendezés kevés embert érdekel; a saison főkérdése: Apponyi. Mi lesz e nagy tehetségű, kiválóan nem gondolkodású államférfiúval? Összes politikai koreinek csak ez az egy kérdés foglalkoztatja, az emberek itt valóságos lázban vannak e kérdés hatása alatt, mert semmi nem teszi a kedélyt izgatottabbá, mint a nagy bizonytalanság. Érdekes lesz ezzel néhány vonásban foglalkoznom, úgy tegyen olvasom, mintha egy mindkét oldalon pompásan vezetett sakkjátszmát nézne végig — de már előre ki van zárva a matt s bizótának véli a remist.

Mindenki tudja, hogy a kinevezési rendszer, végis az állam adminisztráció tulajdonképpen a mérsékelt-ellenzék főprogramját képezte s eltekintve e pártnak Tisza elleni személyes oppositójától, létjogosultsága főleg és első sorban e pontban alapult. Már Tisza igekezett kormányzata utolsó szakában e pontot magáévé tenni és így a mérsékelt-ellenzék posztóját végleg megingatni, de sokkal inkább volt municipalista, hogysem a rendszerváltoztatásra vonatkozó javaslatot elfogulatlanul és államférfiúi teljes nyíltsággal elkészíthette volna. Utódja az államotást már minden utógondolat és megszorítás nélkül magáévé tette, tette azt meggyőződésből mint politikai célt és taktikából, hogy a mérsékelt-ellenzék előre is lefegyverezze. A javaslat nem nagy sürgetés után befejeztetett: igaz, hogy hiányos, zűrzavaros és kapkodó volt, de az elv végre is általa szönyegre került és így gróf Apponyi ellene nem nyilatkozhatott; csak correctionalis és nem visszautasító eljárásra számhatta el magát, hiszen a visszautasító ellenzék szerep ellenmondásba jutott volna a párt összes traditioval és könnyen nevétségessé tette volna a pártot. A nemes gróf tehát lejárta szolgálatait a javaslat előtöltdokozásához, mely alapon az alkotmányos garantíák biztosítják az országot arról, hogy a hozandó törvény által az állam hatalom mindenhatósága nem válhatik veszélyessé. Szapary miniszter előfogadta a munkatárs — az, átdolgozott szöveg közössé lön. De ez a pártviszonyokat kissé kényelmetlenné tette. A kormánypárt zöme látva, hogy a megyék legtöbbször az államotás mellett nyilatkozott, elég erősek és szilárdnak tartván magát a reform minden külségly nélküli életbe léptetésére, nem akart paktálni, Tisza személyes hívei az esetleges paktálásban fuziót láttak, a mit határozottan perhorreskálnak — így aztán rövid pár napig a jó viszony megzavartatott és a mérsékelt-ellenzék sorsa mindinkább bizony-

— Megtörtént. A művész azt mondta, hogy képeim kitünőek, én tehát egész boldogan küldtem azokat a szélrőzsa minden irányába. Egy hét mulván a köszönő-levelek is megérkeztek.

Az egyik úgy találja, hogy a képem ugyan csepet sem hasonlít reám, de mert az orr szakasztott olyan min a boldogult apámé volt, hát becses emlékből fogja azt tartani. A másik azt írja, hogy a szájam annyira a testvéremé, hogy egy perig szinte azt hitte, hogy elcséreltem a képeinket. A sepsiszentgyörgyi rokonom nagyon örül, hogy olyan szépen a nagyanyámra nővöm ki magamat. A csicsó-keresztúri nagybátyám pedig komolyan megaprehendált a rossz vice miatt — mint írja, — hogy az anyám képét küldöm, mikor ő az enyémet kérte. Az ismerőseink egyhangulag azt mondták, hogy képem családunk minden tagjára hasonlít valamennyiben, csak épen én reám nem.

Ekkor történt meg velem az a hallatlan dolog, hogy a türelmem elhagyott. Kikeltet a világ minden fotografusa ellen és miután a képeimből egyet a falra akasztottam és nagy botkúkkal aláírtam, hogy „három generatio egyesített mása,” fogadalmat tettem, hogy életemben többé nem ülök fényképezésk. Amde az ember tervez és — az amateur népesség végez.

Minden kornak meg van a maga divatosbetegsége. Megszületett a fillokszera, divatba jött az idegesség és influenza, elfogta a világot a cim-

balmozási düh, egy ideig a leányok mind majolika táiakat festettek, most — minden ember amateur fotografus.

A multkor nagy társaságban vártuk a szt.-lőrinci vicinális. E jeles alkotmány néhany perenyi késedelemmel érkezett. Abitatos várokozásunkban persze mindannyian Kis-Pest felé fordultunk, a meről t. i. a vonat érkezendő volt s ez által a jobboldali házsornak kitünő profil képet szolgáltatottunk.

Tekintetem véletlenül az egyik ablakra esett és nagy ijedelmemre egy felénk irányzott fényképező gép csövét pillantottam meg. Rögton eszembe jutott a boldogult atyám orra, a testvérem szája, a nagyanyámra való hasonlatosság és a három generatio egyesítve az én képeimen, ezzel együtt a vérem is felforrott és én ketrebe zárt tigris módjára kezdem a pályán alá s fel futkoni, fejemet szüntelenül rázva és a legkülönbözőbb grimace-okat vágva. Iszonyu rémület fogott el hogy utóbb még egy olyan képem láthatna napvilágot, mint a milyent az én fényképezésem készíteti; ettől való félelmemben egy pillanattig sem mertem többé nyugton maradni. Szerencsémre megjött a gőzös, én kétségbeesetten ugrottam az első elérhető kocsi. Vesztemre valamiféle botokban megakadt a lábom, önfentartási ösztönöm azonban ráugratott egy érdemes hölgy tyukszemére, mire az szörnyű járgatásban tört ki. Az utasok nem tudták mire vélni e jaj-

veszékeltést és vasuti szerencsétlenségőtől tartván az ablakokon akarták kinyrálni; de e percben megindult a vonat és egy diadalmas futtyel elrobogott Szt.-Lőrinc felé.

Kiérve, némi meglepetéssel láttam, hogy ama botok, melyek majd hogy katasztrófát nem okoztak, ugyanoda szállítattak, a hová mi tartottunk. Balsejtelmem sugalta, hogy e botoknak még folytatásuk is van, a minek létezéséről csakhamar meg is győződtem, midőn egy urnál egy kis szekrényfélét pillanték meg.

Egy ideig nem történt semmi; de alig oszlottak szét aggodalmain, midőn társaságunk a lehető legtermészetesebb és mégis érdekes pose ba vágva magát, mosolyogni kezdett. Amde én tudtam már, hogy mit tartsak e mosolygásról, én is mosolyogtam egyszer életemben így. Rögton ott termetek előttünk ama bizonyos botok, tetejükben a kis szekrény és egy fekete lepel. Nekem sem kellett több. Uccu neki a szaladásnak, meg sem álltam, meg azt hibtettem, hogy már fotografálhatlan távolban vagyok. Csalódtam; az amateur ur azt mondta, hogy pompás háttér vagyok, a mint a nagy diófa alatt megálltam. Bajomra a társaság többi tagja épen nem osztotta az én ellenzememet, sőt minduntalan elhelyezkedett az ördög-masina előtt; mi több, még a komondort is elfogta a fotografálattás láza, még ő is oda lopta magát a poetikusan elrendezett csoportba. Szegény fejem, nem tudtam

talánna lón. Már attól tartottak, hogy e párt valamely ürügy alatt általánosságban sem fogadják el a javaslatot, de Apponyi alárendelvény minden egyebet az adott szónak nemcsak elfogadgattá pártjával a bizottság tervezetét, de mellette egyszersmint szombaton nagyszabású beszédet tartott. De az a beszéd, mely teljesen a kormány eddigi álláspontjára helyezkedik, egyuttal egy nevezetes kijelentést tartalmaz és ez hogy: **n e m l e s z e s n e m k e l l f u z i ó!** De hát akkor mi marad meg ellenzéki programmal? Valóban az a beszéd csak fokozza a zűrzavart és bármint elhiszszük is a kijelentés őszinteségét, mégis konstatalunk kell, hogy itt a mérsékelt ellenzék napjait megszámláltnak tartják, mert annyira ideálta egy pártvezér se lehet, hogy céljainak valósításához ne fűzze egyszersmind partja diadalát és politikai súlyának gyakorlati érvényesítését. A legközelebbi napok bizonyára eloszthatják a zavart.

Külföld. A politikai szélcsenést a lefolyt napokban mi sem zavarta meg, szinte gyanus az a mindenfelől mutatózó nyugalom. Szerbiában is, mint írják, lessendősültek a kedélyek és a „Natalia-láz” egy kis büntügyi vizsgálaton kívül, mely a kibógókat éri, szerencsésen elmúlt. Vannak jelek azonban, mintha a kormány az orosz befolyás iránt fogékonyabb kezdene lenni, sőt Ignatieffet is várják Belgrádba.

Oroszországban a zsidóüldözés, melyet a kormány tüzzel-vassal végbe visz, a kereskedelmi körökben s a mennyire ott lehet, az intelligenciában is nagy visszataszást szült; gyűjtéseket rendeznek a szerencsétlen hontalanok számára.

A **hármasszövetség** szerződésének meghosszabbítása állítlag megtörtént, de eddig „hivatalos” nyilatkozás eziránt nem tétetett.

hová legyek, merre bujdosam, levettek azért mégis minden fölvetélnél. Ilyen előzmények után nem csoda, ha szörnű hangulatban értem vissza Budára. Itt, ugy gondoltam, még egy pár évig békén lehetek az amatőr urak és hölgyek elől. Budavárát nem olyan könnyen veszi be a járványos baj.

Hogy ezen föltevésen is hiu ábránd volt, azt nagyon hamar beláttam. Reggelre kelve, első dolgom az ablakban álló virágaimat megtekinteni. Egyszerre valami nyugtalanított. Föltekintek, hát egy rám irányzott csövet pillantok meg. A vis-à-vis-nem lekapott. Délután ájtott a szomszédasszonyunk és arra kért, hogy engedjem meg a fiának — a ki jó bizonyítvány jutalmául egy fényképező gépet kapott, — hogy levegyen. Tehát lakásomból is kiűldözték.

Ha egy bolti kirakat előtt megállok, a kereskedő vesz le bosszúból, a miért nem megyek be az üzletbe; ha leülök a ligetben, abban a pillanatban kapnak le, mikor a számát a sós-kiflire nyitom, ha kávét iszom, mint kávéünikét örökítenek meg. Miután üldözöttem már végkép nem tudok szabadulni, eltökéltem magamat, hogy öngyilkossá leszek. Bevetem magamat a Dunába. A halak csak nem vesznek le legföljebb be. Azonban még idejekorán eszembe jutott, hogy bátha nem esznek meg a halak, engem kifognak, a hullámot pedig lefénnyképezik. Tehát ez sem menedék. Mászt gondoltam. A lánchídról egyeneszt Calderonihoz mentem, vettem egy kis fotografáló gépet és most azzal állok bosztú a világban, hogy levezek mindenkit. Megörökítem a Szent-Háromság-téren álló rőndemberét, az ablak alatt trécselő asszonygököket, a budai aszfaltra telepített gyermekszobát, a szomszédasszony ablakában lustálkodó kandurt, a verebeket a ház-tetőn, egy szóval: mindenkit és mindent, a mi elérhető távolságba esik.

Most pedig várva várom a főnyereményt; ekkor aztán minden sarki hordárnak a kezébe nyomok egy fotografáló gépet, hadd járassák le őket a rémdivatot. **Marguerite.**

Közegészségügyi jelentés

Baranyamegyéből az 1890. évről.

III. Halalozás.

Az elmúlt 1890. évben Baranyavármegye területén meghalt összesen 7898 egyén és pedig 4011 férfi, 3887 nő; az előző evhez képest tehát 370-nel több mint 1889-ik évben.

Járások szerint meghalt az évben:

A pécsi járás 37,403 lakosából 957 = 25.9 per mille. A baranyavári járás 51,681 lakosából 1305 = 25.3 per mille. A siklósi járás 35,614 lakosából 824 = 23.4 per mille. A hegyháti járás 44,492 lakosából 1404 = 31.7 per mille. A mohácsi járás 46,822 lakosából 1327 = 28.4 per mille. A pécsváradai járás 34,975 lakosából 1100 = 31.5 per mille. A szt.-lőrinci járás 36,668 lakosából 980 = 27.0 per mille.

Baranyavármegyének az 1890. évi népszám-lálsnál megállapított 287,665 főnyi lakosságának minden 1000 lélekre tehát 27.5 halál-eest esik.

A halandóság mint főntebb látható legnagyobb volt a hegyháti és pécsváradai járásokban, legkisebb a siklósiában.

A meghaltak közül az első életévben volt 2681 azaz: az elhaltaknak 34 százaléka.

7 éven alóli életkoru volt 3974 azaz: az összes elhaltaknak 50.3 százaléka.

7 éven fölül volt 3924 = 49.7 százaléka az elhaltaknak.

A 7 éven alóli életkoruak közül orvosi gyógykezelésben nem részesült 1274, a 7 éven felüliek közül 1181 összesen 2455, illetőleg 31 százalék.

A halottkémlés mindannyi hullánál teljesített.

A közegészségi szempontból fontosabb halalozások: agkórban meghalt az évben 676 egyén, illetőleg az összes meghaltak 8.6 százalékkal; tüdőgümőkórban 831 = 10.6% hagymázban 113 = 1.4 százaléka; roncsozó-toroklobban 151 = 1.9% gyermekági lázban pedig az évben 59 asszony halt el, tehát 64-el kevesebb mint a mult évben; mely utóbbi kevesebb halalozási arány kétségtelenül a szülő-nőknél általánosságban alkalmazott, rendszeres fertőtlenítésnek tulajdonítható.

IV. Védmihloltás.

26 oltóorvos által ugyanannyi oltókerületben beoltott összesen 14,375 egyén tehát 41.4-el kevesebb mint a mult évben. Ismétöltés 6088 egyéneken eszközöltetett. Az oltás jó sikerű volt 14,219 egyénél; a bizonytalan, vagy semmi sikerrel beoltottak száma 116. Oltóanyagul 4370 esetben állati himnlönyirk használatot, a többi 10,005 egyénél az oltás karfól karra történt. Baranyavármegye 1890. évi 95 számu határozata szerint pedig, a hivatalból eszközöndő védmihloltások és újraoltásoknál ezentul kizárólag állati himnlönyirk leend az oltóorvosok által használatot.

V. Boncolatok.

A megyei járásorvosok által lefolyt évben teljesített boncolatok száma összesen 103-at tett ki, tehát 25-mal kevesebbet, mint az 1889. évben. A halalozások minősége szerint: erőszakos halalozás miatt 34, öngyilkosság miatt 22. baleset vagy hirtelen halalozás miatt 47 esetben. Az eredmény mindannyi esetben tökéletes és teljesen megfelelő volt, a mennyiben mindegyiknél a haláloka teljesen kiderítettett.

(Vége köv.)

Pécsi kir. táblai Ertesítő.

Elintéztett ügyek.

Helybenhagyólag.

Polgári: 725, — 734, — 924, — 1756, — 1757, — 179, — 380, — 135, — 194, — 222 — 282, — 515, — 531, — 49, — 453, — 465, — 378, — 1838.

Büntető: 61, — 73, — 389, — 196, 213.

Rendelvényilög.

polgári: 396, — 136, — 1799, — 2, — 3, — 519, — 457, —

Megváltoztatólag.

Polgári: 402, — 157, — 346, — 208, — 249, — 312, — 877, — 517, — 531, — 451, — 475, —

Részben megváltoztatólag.

Polgári: 240, — 986, — 93, — 13. Büntető: 28, — 368, — 369, — 370. —

Feloldólag.

Polgári: 615, — 203, — 225, — 523. —

Visszautasítólag.

Polgári: 884, — 926. —

Ülésen kívül.

Polgári: 2167, — 2168, — 2169, — 2170, — 2171, — 2172, — 2173, — 2174, 2175, — 2176, — 2177, — 2178, — 2179, — 2180, — 681, — 683, — 704, — 712, — 725, — 729, — 730, — 731, — 732, — 733, — 734, — 747, — 748, — 749, — 750, — 751, — 752, — 753, — 797, — 757, — 758, — 759, — 760, — 761, 762, — 763, — 764, — 765, — 767, — 768, — 769, — 778, — 779, — 780, — 781, — 791, — 788, — 796. —

S z i n h á z.

Pénteken, május 29-én „A lowdi árva” cím-szerepében lépett föl harmadszor L adányi Mariska k. a. és tegyük hozzá: igen tisztességes sikerrel, mit csak fokoz azon körülmény, hogy egymásután 3 nehéz, lélekölő szerepben lépett föl minden pihenés nélkül, közben folytonos szini próbákat tartva, a mi bizony a legerősebb idegeket is megviseli. Ez előadás is, melyen szépszámu és előkelő közönség volt jelen, meggyőzöttetett bennünket, hogy L adányi k. a. mily nagy gondot fordít szerepe átértésére, a jellemző vonások és indulatok kiszinezésére és a játék összhangjára. Egy szóval: L adányi k. a. a gondolkozó színészek közé tartozik, ki alakjait úgy óhajtja visszatámasztani, igazán élvezet volt őt látni és hallani. Hiába! Még mindig ő a legjelesebb tagja társulatának. A közönség megérdemelt tapsokkal üntette ki őt és L adányit, kit minden fölvonás után többször hivatka a lámpák alá. Az est sikerében méltón osztoztak Somogyiné (Reed asszony) és Dezséry (Whytfield kapitány).

Szombaton május 30-án „A kapitány kisa szony” eredeti operett 3 fölvonásban, zenéjét írta Megyeri Deszö.

Ez volt az évadunk első operett újdonsága, egy fiatal zeneszerző sok tehetségre, szorgalomra és igyekezetre valló munkája, mely tekintet azt, hogy utóbbi időben mily kevés a számottevő művészi a téren, figyelemre méltó alkotás megérdemli, hogy még egy darabig a műsoron maradjon.

Bonyodalmas meséje, komikus helyzetei s ötletei, a darabban előforduló folytonos sügérforgás, méltán beillenek egy operett keretébe, zenéje pedig — habár nem ment minden reminiscenciától — meglepően szép.

Öv. Choisy grófné (Kömivesné) Pillois kapitánytól (Pintér) való félelemben, ki híres párbajhöz létere a megboldogult gróf által rajta ejtett sérelmet enuek családján akarja megszűntetni, leányának nevelteti egyetlen fiát Leont (Bácskay Julica). Az ennél mindinkább kitört vágó ifju katonai vér-különféle komikus összeütközésre ad alkalmat. Férfiak társaságában hi de és közönyösnek érzi magát, mig ellenbe lányok, különösen pedig unokanaga Julia (Kocsi

(Etel) közelében folyton ölekezni, csókolózni szeretne, annélkül, hogy számot tudna adni különös érzelméről.

Rosszul esik neki, midőn Juliát férjhez akarják adni az ostoba és vén Riguothoz (Polgár) s hogy azt megakadályozza, ruhát cserél Juliával s maga esküszik meg Riguot-val, a mit ez is szívsebben veszi mert inkább tetszik neki az eleven katonás kisasszony, mint a szende Julia.

A darab végén aztán kiderül Leone, illetve Leon füsága, megverezik Pillois kapitányval s elveszi Juliát, míg Rigaut hoppo marad.

A zenei részek közül különösen tetszetek az első felvonásbeli kettős, Julia imája és Pillois kapitány csatadala és a 2-ik felvonásbeli bevonulási induló.

A harmadik felvonásban a csók kettős és Rigaut kupléja.

Bácskay Julcsának, ki kitűnő utánozta minden mozdulatában, a leányruhába bujtatójától, igen sikerült estje volt. Eleve ségével ő képezte a darab középpontját. Méltó partnerje volt mind ennekben mind játékban Kocsis Etel, ki a kinstorhó hazakerült szemérmotes lánykát igen jól alakította.

Polgár és Dezséri (Aridani ügyvéd) az est komikumáról gondoskodtak s különösen az előbinek kupléja tetszett nagyon.

Az előadás összességül és jól betanult volt.

Vasárnap május 31-én „A tó t leány” népszínmű került szíre oly gyenge előadásban, hogy nem érdemes róla megemlékezni.

Hétfőn június 1-én „Katonás kisasszony”-t ismételték meg, a bemutatónál lehetőleg jobb előadásban, de sajnos üres ház előtt.

H I R E K.

A király a pécsi katonai szemlén. A pécsi királyfogadatok ünneplésségei között kiváló helyet foglalnak el a katonai szertartások, melyek az ilyen alkalomra elő vannak írva. Hogy az előírt szabályok f. hó 21-én a fogadtatásnál egész teljességökben megtartatnak-e, az ma még nem tudható, valószínű azonban, hogy nem; mert utóbbi időkben minden alkalommal számos volt ettől az eltérés. Sokkal több bizonyossággal irhatunk a f. hó 22-én tartandó katonai szemle módozatairól, melyek megállapítása végett Lohkowitz Reszó herceg budapesti hadesparancsnok a mult héten több napig Pécsen tartózkodott — ez uttal először, amidőn is hivatalos katonai teendőin kívül érintkezésbe lépett a város intéző közeivel, megítélve látogatásait az egyházi, megyei és városi főbb hatóságoknál. A történt megállapodások szerint Ő felsége f. hó 22-én reggel 7 órakor megemlékei a helyőrségi csapatokat, melyek a sáttortáboron túl az első magaslaton, közel az uthoz, hol a Pogányra vezető derékut elágazik, lesznek föllállítva. Idáig jön a király kocsi és itt fog lóra szállni. A csapatok 2 harcnonba fognak föllállítani Rózsza Bertalan honvéd dandárparancsnok vezénylete alatt. Az I. harcnonal állni fog az 52-ik gyalogezredből (a zenekarral együtt) és egy combinált teljes honvédszászlóaljából Relkovic ezredes és Butyka y honvédszászados zászlóaljparancsnok vezetés alatt. A II. harcnonban lesz a 10-ik huszárezred 3 százada (Mohácsról, Siklósról, Pécsváradról) és egy fél század a 8-ik honvédszász ezredből Dénes őrnagy és Eggenberger h. h. százados osztályparancsnok alatt. A szemle után harcozkatol lesz és pedig külön a lovassággal (gyakorlat vezet: Tainzman ezredes) és külön a gyalogsággal (gyakorlat vezet: Rózsza Bertalan h. ezredes).

Frigyes főherceg bejelentette, hogy a székesegyház fölszentelési ünnepélyén részt fog venni. E hír következtében csaknem bizonyosra vehető, hogy ez alkalomra a l b r e c h t főherceg nem fog Pécsre előnni. J ó z s e f főherceg azonban fiaival együtt emelni fogja Ő felsége környezetének fényét.

A fogadtatási bizottság központi választmánya kedd d. u. tartott ülésében elfogadta a disziplina és kiválgtatási bizottság tervezetét, ugy szintén a Piacsek Gyula által készített diadaliv

tervezetét is, mely páratlanul impozáns lesz. Diadaliv lesz a pálya-utca végéig, a városház előtt és a székesegyházi plébánia lak előtt. Ez uton föl lesz állítva 100 árboe. 160 nagy és 500 kis zászlóval. A városház előtt 2 nagy tribün, melyen városunk szépei foglalnak helyet. A kiválgtatáshoz lesz 1000 lampion és 6000 méces. A város díszítése messze fölül fogja mulni a 10 év előtti díszítés fényét és pompáját. A munkálatokat Kleber ács Buday festő és Kremling kárpitos kapták meg.

A honvédség köréből. A pécsi 19-ik h. gy. e. parancsnokává Popovics János nevezetett ki a 28-ik h. gy. ezredtől, az eddigi parancsnok: Suchy Agoston betegsége miatt, minek következtében 3 óra szabadságot adott magát, ez állásától fölmentetvén. — A nagykanizsai 20-ik h. gy. ezredhez parancsnokká Klobucsár Győző alezredes helyeztetett át. — T a t a y István 19. h. gy. e. főhadnagy a 82-ik dandártörzshöz való áthelyezéssel dandárségítését nevezetett ki.

A jogakademián az előadások június 1-én véget értek, a vizsgálatok e hó 5-től — 15-éig tartatnak meg. Dr. Lukács kir. táblai bíró ur még részt vesz a vizsgákon, de tanszéke egyelőre betöltve nem lesz.

Beigtatás. — Vajda Ötönnek: a zircipilis-i pázsztói, és szentgotthárdi cisterci rend kinevezett apátjának benediktása június hó 8—9-én fog végbemenni a veszprémi székesegyházban. — Az új apát, a székesegyház felszentelése alkalmából Pécsre jön.

Valahára! A vízvezeték ügye hosszú, hosszú tárgyalások után a megvalósulás stádiumába lépett. Leárkeztet a kormány jóváhagyása, mely szerint Zellerin Máttyás tervezete fogalomba vehető s a város a szükséges kölcsönügyletet megkötetheti. A tanács sietett a vállalkozót értesíteni, hogy a munkálatokat sietősen kezdje meg. Elének örömmel fogadják bizonyára e hírt városunk minden polgára; fejlődésnek indult városunk reményteljes várakozással nézhet jövője elé, mert az új vízvezeték s ezzel kapcsolatosan a csatornázás oly alkotások, melyek Pécs városát egyszerre a hazai vidéki városok első sorába emelik. Most már szünjenek meg a recriminációk a mű késedelmes létesítése miatt, az első vágás a földbe legyen mindnyájunk örömmépe s mindenki érezze át annak városunkra nézve korszakot alkotó nagy jelentőségét.

Jegyző helyettesítés. Lancsuki jegyző helyettesége a szederkényi jegyzővé választott Mayer Károly helyett Trixiér Miklós pécsvárosi adóvegruhajtó nevezetett ki. Eszerint a városnál egy adóvegruhajtói állomás megüresült, mert arról Trixiér M. ur leköszönt.

Papi gyűlés. A szegzárd-kerületi papság m. hó 26-án tartá Agárdon rendez tavaszi gyűlést. Mise után Pécsi József kerületi esperes s tolnai prépost-plebánus a tőle már megszokott lelkesedéssel üdvözölte a szép számban egybegyűlteket és emelkedett hangú beszédet tartott, a melyben többi között megemlékezett az egész magyar kath. egyházi Símor János hercegprímás halála következtében ért pótolhatlan veszteségről és az egyházmegyének közlegő örömlenepéről, a pécsi bazilika felszenteléséről. Fájth Lajos szegzárdi káplán felolvasta az ezen koronára kitűzött ily című nagy szorgalommal s ügyesen irt dolgozatát: „Mit nyerünk a penitentiariatus szentsége által? Majd a kerület megszavazta Nagy Béla volt vaszari plebánusnak az egyházmegyei nyugdíj-szabályzat értelmében az őt megillető nyugdíjat. A gyűlés vezetével Sággy Pál plebánus vendégelte meg paptársait; hogy a barátságos lakomat több szellemes felköszöntő fűszerezte, talán fölsőleges is mondanék.

Utadó. Vármegyénk alispánja megküldvén a járársbeli községeknek vonatkozó utadó egyénenkénti kivételi lajstromokat, ezeket járásunk főszolgabírójára oly felhívással adta ki a községi és körgyűzőknek, hogy azokat a községekben f. évi június hó 4-én hirdessek ki s aztán ettől a naptól fogva egész június 19-ig tegyék ki közszemlére. Ezen idő alatt az utadóval megírt felek a sérelmes kivétel ellen a közigazgatási felsőbbszággal felszólalhatnak. — Célserzőnek, sőt szükségesnek tartanók, ha az ily közzérkűdű figyelmeztetések a lapoknak is megküldetnének.

Majális. A Z s o l n a y-gyár személyzetének majálisja, mely egyszerűsind a derék gyáros névünnepeket tiszteletre rendeztetett, vasárnap délután tartatott meg a szabolcs-mánfai erdőben. A száakra menő munkások, festők, szobrászok és tisztviselők családjaikkal együtt a gyár tűzoltó-zenekarának hangjai mellett fesztelenül és jó kedvvel töltötték el a szép nyári délutánt. A gyáros és családja nagylelkűen gondoskodott a szükségesekekről s bizonyára örömmel és büszkeséggel szemlélték dolgozóitársai imponans tömegét. E majáliszt Zsolnay Vilmos gyáros mintegy elismerésül rendezte munkásainak, amiért azok a május 1-jei munkásmozgalomtól távol tartották magokat. A gyáros, kit munkásai atyjokként tisztelnek és szeretnek, d. u. ment ki a nagy társaságba, a midőn is a munkások vezetői által melegen üdvözöltetett, mire meghatva jelenté ki, hogy munkásai mind-nemk számíthatnak támogatására. A ritka szép mulatságon a Zsolnay-család barátai és ismerősei közül számosan vettek részt.

Csödbe jutott Armuth A. Adolf mohácsi kereskedő. Csödbiztos Sággy Vince törvénsségi bíró, tömeggondnok Egry József, helyettese Erőssy József.

A baja-báttaszéki Duna áthidalás, mint a tolna-megyei lapok írják, már a technikai előkészületek stádiumában van. Mennyit irtnak ez áthidalás érdekében! Mennyiszert sürgette azt a pécsi kereskedelmi és iparkamara! De vajon az előkészületeket követi-e a gyors megvalósítás? Bizunk a jó sorban és Barossban!

Eltűnt pénz. Rittlinger József jómódu somberek földművesnek asztalfiókjából 380 frtot ellopott. A fiók kulcsa az ágy-vánok alatt állt és e körülményből következtethető, hogy a tettes a helyi viszonyokkal ismerős volt.

Legett özevgy Putnik Misóné maissi lakosnak szalmás háza mult hó 25-én. A tüzet a lakosok nem oltották. de szélesedett volt és így nagyobb baj nem származott. Biztosítva nem volt a házikó.

Gyűrvis napfogyatkozás lesz június hó 6-án. A fogyatkozás kezdete 5 óra 8 perckor, vége 5 óra 55 perckor. A fogyatkozás Észak-Amerikanban — dékeletet kivéve, Európában — Portugált és egész Spanyolországot kivéve, továbbá Azsia északi partvidékén lesz látható.

A pécsi polgári céllövő-egylet május hó 31-én tartott lövész versenyén elégetett 480 lövés. Díjakat nyertek: 1-ső díjat Sági Gyula százados, 2-díkat Beck Gyula, 3-díkat Zelmás Gyula, 4-díket Reiszner Nándor. Legközelebbi verseny-lövészet f. hó 7-én lesz.

Érdekes végtárgyalás lesz június 24-én törvényszékünk büntető osztálya előtt, Ullein József mohácsi jómódu építész, ki már sajtóvétség végett elítélve lett, a vádolt. A 72 éves aggasztan súlyos büntetést, gyilkossági kísérlettel való vádolva és az öreg égre-földre esküdött a vizsgálólatnál, hogy ő bizony nem ijesztésül lövöldözött a levegőbe revolverével, hanem megakarta ölni ifjú sógorát, Sterefinger Károlyt azért, mert lépétn nyomon ellene tört és egy házi perpatvar miatt őt orozva egy bikacsékkal megütölte. Az általánosn hevesnek, fékezhetlen indulatnak és szenvedélyben beszámíthatlan öreg urnak, kinek privát passiója a németnyelvű újság írás — egy ideig Mohácson lapot is szerkesztett, — az a szent meggyőződése, hogy ő teljes joggal revolverezett, mert sógora őt méltatlanul bántotta. E fenyegető beismerése miatt vizsgálati fogságot is szenvedett a beteg aggasztán és ez eljárás miatt fulminans feljelentéskét tett a törvényszéki elnöknél, a vizsgálati költségekre 100 frtot le is tett, minthogy azonban a feljelentésnek németül volt irva és minden törvényes formát nélkülöztek, vissza lettek utasítva. Mint levelezők írja, Mohácson általános az a meggyőződés, hogy Ullein tettét fékezhetlen dühében, mely méltatlanul keltetett fel sógora által, beszámíthatlan állapotban követte el, mert Ullein, leszámítva hevesességét, értelmes, derék, takarékos, és igen olvasott ember.

Bosszúállás. Kővágó-Szöllősen Hergly Béncé Márton földművesnek szöllőjében bosszúból az összes hordók csapját felnyitották, hogy 29 hektoliter bor elfolyt.

A pécsi növendék-papság Szt.-Párolt nevezett irodalmi társulatának évzáró díszes igazi irodalmi esemény számba ment és díszes közönség előtt folyt le. Az ünnepély fényét emelte azon körülmény, hogy azon a megyés püspök és Slaby nagyprépost, Lechner, Walter, Szeredy kanonokok, Rézbányay János és a clerus számos tagja vett részt hogy tanúi legyenek a fiatal leviták szellemi tornájának. A program kiváló pontját képezte a király-himnusz, melyet a szerző: Hoffer karmester vezetése alatt az intézeti énekhar adott elő és a melynek magyaros, dallamos accordjai, párosulva a dr. Rézbányay József által írt költemény fekkent tartalmával, nagy és mély hatást lettek a hallgatókra. Ez előadás után nagyon valószínűnek tartják, hogy a műbarátok köre által hirdetett pályázaton ezen himnusz lesz a győztes. Igen szép volt a dr. Rézbányay József által a templom felszentelésre írt óda is, melyet Francis Pál IV. e. növendék szavalt, zajos tapsokat aratva. A pályázatok eredményének kihirdetése és a jutalmak kiosztása, egy a műsor letárgyalása után, melynek kiváló pontját képezte Pálcz Alajos előnk megnyitó beszéde és Blum Ferenc szavata („A szentek unokáikhoz” Mindszentfői). Lechner kanonok mondott köszönetet a megyés püspöknek megjelenéséért, dr. Dulánszky Nándor megyés püspök örömeinek adott kifejezést, hogy a növendékpapság a szorosán vett egyházi tudományon kívüli a világiakkal és különösen az irodalommal és művészetel is foglalkozva oly szép jelét adta szorgalmának. Hangsúlyozta, hogy mennyire szükséges az egyház szolgájának magát e téren is kiművelni, mintegy kötelességül tüntetve föl azt, hogy annál több oldalról vezetni lehessenek a népek a megpróbáltatások napjaiban, mert, mint a püspök meggyőződés erejével mondá, ha támadnak is az emberiség kebelében tévelyek és eltántorodások az igaz hittől, az egyház ha tan nem mindjárt is, de bizonyosan megtalálja az eszközöket, melyek segítségével az emberiséget az igaz utra visszavezérle. A lélekemelő ünnepély minden jelen volt meggyőződött arról, hogy a növendékpapság irodalmi kiképzése dr. Rézbányay József vezetése alatt a legjobb kezekbe van letéve.

Halalozás. Dr. Szalai Kálmán h. törzssorvos meghalt m. hó 30-án, életének 49-ik évében.

Közrekerült gyilkosok. Szekerka János bányatelepi lakos gyilkosait a pécsi rendőrség május 29-én elfogta, Deutsch András (álnevén Páls Pál) és Gulyás István téglagyári munkások személyében. Tettüket pénzsomjából követték el, mit töredelmesen beismertek.

Tanító-gyűlés. A mohácsvidéki r. k. tanító-egylet múlt heten tartotta meg az évi rendes közgyűlést Mohácson. A gyűlés iránti érdekeltiségről fényesen tanuskodik az a körülmény, hogy nem csupán a rendes tagok ugyszólván kivétel nélkül megjelentek, hanem még az egyházmegyei társjegyletek is képviselve voltak. Haragó József egyleti előnk a gyűlést szép beszéddel nyitotta meg, melyből különösen kiemelhető azon érdekes és a hallgatóság által helyesléssel fogadott nyilatkozat, hogy a tuiterhelést az iskolában nem a tantárgyak sokaságában találja, hanem azon tulkivánalmakban keresi, mely szerint az osztatlan (falusi) iskolától év annyit követelnek, mint a városi (osztott) intézettől. Ennek orvoslásul ajánlja külön tantervnek készítését, addig is, míg ez létrejön, ajánlja a helyes és szükséges kiválasztani tudó és a növendékek felfogásához mért oszkerü tanmódot. A tisztújításnak megkezdése után a gyakorlati hitelmérésből az 5—6. osztályban előadást tartott Szodits mohácsi káplán, utána Frank Mari tanítóno gyakorlilatlag bemutatva az „A” betű tanítását az első osztályban. Mind a kettő iskolás gyermekekkel tartotta előadását. Seregly László mohácsi tanító egy értekezését olvasta fel „A beteg társadalom javulásának feltételeiről.” Az értekezés az évkönyvben kinyomatni határozottatott, annyira figyelemre méltó és új eszméket pendített meg. Nem appellál a törvényhozáshoz, hanem a lelkes, tanító és iskola teendői közé sorolja a javítás eszközeit, melyek mind olyanok, hogy csak kevés jóakarát és együttes munkálkodással nagyot javíthatnak a társadalom — a nép — erkölcsiségén.

Előfizetési félév a pécsi restaurált székesegyház fényképalbumára. A pécsi restaurált román stílus székesegyház f. évi június hó 21-én tog I. Ferenc József apostoli királyunk jelenlétében felszenteltet. E restaurálás által, mely a pécsi megyéspüspök: dr. Dulánszky Nándor ő excellenciájának hervadtatlan érdeme, nemcsak megújították és az ősmertelenség és félreismerés homályából napfényre hozták az évezredek székesegyház műkinéit, hanem azok határát nem ismerő áldozatkészséggel és művészi ihlettel, különösen a tisztá román stílus tereszű keresztültivete által egy számára, mint műbeszre nézve tetemesen gyarapították is. Műbesz ezen műkinéek a felszentelés percében visszaadotnak is a magyar nemzetnek valóságos nemzeti kinécskékké csak akkor válhatnak, nemzetünk évszázadok előtti szellemi emelkedéséről az ország minden részében, nem különben a kath. egyház és a művelt külföldnek tőlünk távol élő műbarátai körében tannásigot csak akkor tehetnek, ha műbeszüknek megfelelő művészi kivitelű fényképekben közzébe bocsátotnak, köztudomású tény az, hogy a műemlékek oly tökéletes visszatérítése, hogy azok műszépessé teljes fényükben érvényesüljenek és az ijennel mű emlék-gyűjtemények remekei közé sorolhatók legyenek, épen mivel a legnehezebb művészi feladatok közé tartozik, a művelt osztály körében mindenkor és mindenhol impozáns és megérdemelt pártolásban részesítenek. Azon művészek, akik a műkinéek sokszorosításának ténetséggel megáldva vannak, rendszerint nem foglalkozhatnak e nehéz munka népszerűsítésével. Alulírottak hazafias kötelezettség tőlünk teljesíteni, midőn a pécsi székesegyház műkinéiről Zelesny Károly ur. ő Felsőegyház főherceg udvari fényképész által Pécsen készített remek főtvelekre felhívjuk a szellemintelligencia szives figyelmét. Zelesny Károly udvari fényképész legközelebb mintegy 35—40 új kiváló becsű műdarabot fog közrebecsajítani, a melyek míg egyrészt teljes pompájokban tántetik föl a régi és újabb magyar műépítészet, műfestészet és műszobrászat remekait és erekeit, másrészt fennen hirdetik Zelesny kiváló műkészségét, mely a magyar művészet ez ágának is diszére válik. Zelesny Károly rendkívüli díszes kiállítású fényképalbumának előfizetési ára egy példányra 100 ft, mely összeg a „Pécs” szerkesztősege címére Pécsre küldendő. Ugyanott utánvételi előjegyzések is elfogadotnak június 20-ig. Bizalmalom kérjük ez album számára a hazai fő- és alpapság, az arisztokracia, a műbarátok, intelligencia tanintézetek, egyletek és könyvtárak stb. szives támogatását. Pécsen, 1891. június 1-én. Dr. Váli Béla műtörténész. Feiler Mihály a „Pécs” felelős szerkesztője.

Tűz és jótékonyág. A szt.-lőrinci tűzesetről múlt számunkban közölt tudósításunk kikészítéséről a következők értesítést kapjuk: Május hó 21-én Szt.-Lőrincen a déli órákban kigyulladt és tüzet fogott egy uradalmi épület, melyben 5 család lakás és a szt.-lőrinci „Társaság” helyiségei voltak elhelyezve. E tűz rendkívül veszedelmessé válhatott volna, a menyinyben erős szél fújt, s az égő ház szomszédságában Engel Zsigmond fakereskedése, más oldalról szalmafedésű épületek, ólak stb. állottak, s ha ezek valamelyike tüzet fog, menthetetlenül egy egész utcaosor lesz a lángok áldozatává. — Hogy mégis erősebb dimenziót nem vett, az egyrészt a helybeli intelligencia gyors és erélyes közbe lépésének, majd a hamarosan megérkezett fecskendők és a kacsókat tüzoltóságának köszönhető. Így is elégett és romba dől az egész nagy épület, a körülötte fekvő ólak, még a szomszéd udvarból is. A szegény kárvallott családok szerencsétlenség és nyomora irtozatos; künn a mezőn dolgozván, alig volt megmenthető valami, s az amugy is szalmafedésű épület padlásához hozták nem férhetvén, élelmi szerük, gabonájuk, lisztjük, ruházatok stb. mind a lángok martalékává lett, ezen kívül az ólakban disznók és malacok estek a tűznek áldozatul. Az így nyomorban és élelem nélkül maradt családok Mándi Samu főbírló ur jó szíve adta meg a csakugyan szükséges segédelmet, s a kárvallott 5 család mind-egyenikét 1 Hectoliter gabonát és összesen 200

frtot adományozott. — ezen kívül termény fizetéseket előlegezett. — A „Társaság” kára, azon kívül, hogy egy időre fedél nélkül maradt, alig valami; értékes könyvtára s butorai szerencsére megmenthető voltak. Kivánatos volna, hogy a leégett épület újra felállítsanak egy kissé nagyobb tekintet jutna a körre is, s ez életre való, a helybeli és környéki intelligenciát magába foglaló körnek ne kelljenek egy oly szűk és fénytelmen zugban, mint az előbbi volt, szorongania. No erre is van azonban kiútunk. — Midőn Mándi Samu ur e jótéteményét kiemelem, meg kell említenem azt is, hogy a károsult családok mindegyike csak 21-ik napja szolgálja őt, a menyinyben május 1-én léptek szolgálatába. Rövid, csak alig pár napi itt tartózkodása óta is nem ez volt első jótéteménye. A szt.-lőrinci főszolgabírói hivatal és lakás kiépítésére 3000 db faltégelt, — a király ő Felsőegyház fogadotásának költségeire pedig 100 frtot adományozott. — Nemasszivásgéért és jótékonyágáért érje őt a károsultak melegen érteztet halála és köszönete és a közönség becsülése.

Tíz éves találkozásukat ünnepelték a pécsi főgymnasiumnak 1881-ben vezett növendékei. Az egyik rész már vasárnap este, a másik csak hétfőn reggel érkezett meg. 33 közül eljött 17 és hozzácsatlakozott 2 olyan iskolatárs, kik előbbi években jártak velük. Kettő meghalt. A megérkezettek ezek: Agh Timót pécsi főgymnasiumi tanár. Budaý Kálmán dr. orvos, budapesti egyetemi tanársegéd, Charvát László segédlelkész (Petricevo), Dicienty Gyula dr. orvos (Bonyhád), Dolanetz József dr., a „Nemzet” belső munkatársa. Fáyth Lajos s. lelkész (Szegvár), Haksch Lajos a „Pécsi Figyelő” és a „Veréb Jankó” szerkesztője. Harkányi Samu dr. orvos (Bécs), Jobst Béla pécsi törvényészi aljegyző, Kasza József dr. pécsvárosi békebíró, Kasza Sándor dr. ügyvéd (Sásd), Késmárky József s. lelkész (Szakcs), Kienle József s. lelkész (Tolna), Mozolányi József s. lelkész (Hetény), Nagy János s. lelkész (Pécs-Varád), Reeb György pécsvárosi rendőrfogalmazó. t. b. akaptányi, Várdi János járásbírósi aljegyző (Szigetvár), Vida János s. lelk. (Sümeg), Wickenhauser Ferenc vasúti tiszt (Toina-Szakály). Hétfőn reggel 9-kor misét hallgattak a belvárosi templomban, utána délután megtekintették a város nevezetességeit, este közös vacsora a „Nemzeti” sörcsarnokban, hol újabb fogadást tettek, hogy 10 év múlva újra összejöjjenek. A vacsorán egykori tanáruk, Inozádý Dénes gymnasiumi igazgató is jelen volt.

Ügyvédi kamara. Ügyészség az ügyvédi kamara Dr. Miltényi Miklóst választotta 22 szótöbbséggel Csígyó János ellenében.

Megszökött proféta. A „Profétához” címzett sörház vendéglőse Bischof J. tetemes adósságok hátrahagyásával megugrott.

Emberi csontváz turtek fel a disznók május 30-án a Nagy-Csányhoz tartozó Csóka csárda melletti útfelén. Minden jel és körülmény azt látszik bizonyítani, hogy az alig másfél lábnyi mélységből felturt csontváz néhai tulajdonosa annak idején gyilkosságának esett áldozatul.

Pályázat van hirdetve a Balalon-Szt.-György pályaudvari postamasteri állásra.

Lopás. Tóth Gyula szt.-lőrinci plebánosnak hosszabb idő óta mintegy 140 db tyukj. vészelt el. — M. hó 25-én éjjel végre elfogták a tolvajt Gaál Szekeress Julia somogy-megyei illetőségű csavargó személyében, ki a tyukokat Fábó Mihálytól, a plebánus szolgájától kapta s hetenként Pécsre szállította elárusítani.

Öngyilkosság. Koczur János kőbánya-bérlő balkezeire elnyomórovdván, f. hó 1-én öngyilkossá lett. Kiment a bányába, szájaiba egy nagy dinamitpatront vett és azt jobb kezével fogva elsütötte. A dinamit fejét, nyakát és kezét elvitte.

Vegyes hírek. Reményi Ede jun. 8-án Szegzárdon hangverseny tart. — Schwartz Jakab tolnai korcsmáros életuntsgából a háza előtti pocsolóba ölte magát. — Somogyvári meggyei illetőségű csavargó személyében, ki a tyukokat Fábó Mihálytól, a plebánus szolgájától kapta s hetenként Pécsre szállította elárusítani.

Szerkesztő üzenete.

Marguerite. De hogy is jeddünk meg. Igen fogunk örülni a kedves vendégnek. A megemlékezés köszönjük.

N. K. Érdeklődéssel várjuk későbbi tudósítását. **Harkány.** Az a furdói jelenet, mely megengedjük, kellően volt, nem úgy íródott meg, hogy közölni lehet volna. De egyébként is: furdóban a furdói szabályzat az irányadó és az ily szabályzatok magyarzására nem a z i d e g e n e k vannak hivatva. Ha esetleg c o n c r t e p a n a s z o k fordulának elő, helyet fogunk azoknak adni lapunkban.

Pellérd. Az ön érdeklődés nem közöltük eddig a beküldött n i t a t o k o t. Gondolja meg a vele járó felelősséget, úgy aztis, hogy ön még kiskoru. A főbíró ur eljárása minden este különös és levelét, mint erre vonatkozó érdekes adatot el is tesszük.

Báta. Személyesen nyert információt alapján tudatjuk, hogy az illető felsőbb egyházi hatóságától megdorgáltatott az figyelmeztetett eljárásának következményeire. Ennyivel ö n n e k i s m e g k e i l l e g e g e d n i e s g o n d o l j a m e g: mire vezetne az, ha a lapok oda adnák hasábjait a személyes gyűlölködés szítására?

F. Zs. Valahára? Ugyan tegyen már le, kérjük, erről az érthetetlen önmegtartóztatásról.

Cs. J. A kéziratoikat kivételesen vissza kaphatja. Jöjjön a délutáni órákban.

Zaláta. Kérek egy előfizetési főhívatást. Érdeklődéssel várjuk az ígértet.

Csodabosszárak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. királyi várcs 1891. évi május hó 30 án tartott heti vásárán.

	Öszi	— frt	— kr.	— frt	— kr.
Baza	tavasszi	— frt	— kr.	— frt	— kr.
	uj	9 frt	60 kr.	9 frt	40 kr.
Keszeres	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	8 frt	80 kr.	8 frt	50 kr.
Rozo	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	8 frt	50 kr.	8 frt	20 kr.
Árpa	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	7 frt	50 kr.	6 frt	90 kr.
Zab	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	7 frt	20 kr.	7 frt	— kr.
Bá: köny	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	— frt	— kr.	— frt	— kr.
Ropozo	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	7 frt	20 kr.	7 frt	— kr.
Kukorica	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	4 frt	— kr.	3 frt	60 kr.
Széna	— frt	— kr.	— frt	— kr.	— frt
	uj	3 frt	40 kr.	2 frt	20 kr.

Felelős szerkesztő s lapulajdonos

FEILER MIHÁLY

„LE GRIFFON”

a legjobb szivarka-papír.

Kapható:

ALT és BÜHM kereskedésében PÉCSETT.

Hamisított fekete selyem. Egészünk ei egy darabot a szövétből, melyből venni akarunk és az esetleges hamisítás azonnal kitűnik. A valódi, tisztán festett selyem azonnal összehodorodik, tüze elalszik és kevés, egészen világos barna hamut hagy hátra. A hamisított selyem (mely azonnal szalonnás lesz és törik), lassan ég, a fonalai pislognak (ha nagyon sok benne a festékanyag) és barna hamuja van, mely, ellentétben a valódi selyemmel, nem bodorodik, hanem összezsugorodik. Ha a hamut szétmorzsoljuk, a valódi selyemé szétporlik, a hamisítotté azonban nem. **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari esküdt) **szürkei** selyemgyári raktára szivesen küld mintákat valódi selyemszövetéből mindenkinek, és egyes darabokat és végeket vám- és portmentesen szállít házhoz.

662. sz./1891.

3540

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. minister úr folyó évi 20.881 26.697. és 22.402. számú rendeleteivel:

a) a pécs-varasdi állami közút 27—29 km. szakasza közt az úttestnek 265 m. hosszában való fellemelését **2179 frt 59 krral**;

b) a budapest-eszéki állami közút 180. 181. km. szakaszán Dunaszekcső községben létesítendő részű burkolatokat **1203 frt 92 krral**;

c) a pécs-varasdi államut 28—29 km. szakaszán levő 53. számú hid helyreállítását **454 frt 07 krral** engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából 1891. évi június hó 15. napjának d. e. 10 órájára a baranyavámgyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó az általános határozatokban előírt 5 százalékos bírálatpénzzel ellátott — minden egyes munkára külön-külön kiállított — zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Pécsett, 1891. május 30.

Baranyamegyesi m. kir. államépítészeti hivatal.

LYCEUMI NYOMDA (FEILER M.)
PÉCSETT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy nyomdám egy legtokéletesebb szerkezettől új gyorssajttóval és a legválasztékosabb betűtájjakkal **ujjonan felszereltetett.**

E felszerelés következtében azon helyzetben vagyok, hogy mindennemű nyomdai munkákat, még a legkényesebb ízlést is kielégítő **diszes betűkkel**, tiszta, hibátlan nyomással, gyorsan állíthatok elő.

A nyomdával kapcsolatban **ujjonan berendezett könyvkötészetem** termékei ízlésre, tartósságra nézve mi kívánni valót sem hagynak fenn.

Legfinomabb minőségű **irodai, levél- és okmánypapírok** a legolcsóbb árakon kaphatók nálam, ezen kívül teljes felszerelésű **nyomtatványtáram** van papok, ügyvédek és jegyzők részére.

A n. é. közönség becses megrendeléseit tisztelettel kéri

Feller Mihály,
lyceumi nyomdabérlő

Eladó

gép.

Alulírottak egy 8 lóerejű **stabil fekvő gépe**

kazánnal és hozzá tartozó malomszerkezettel jutányos áron eladó.

A gép csak 2 éve van használatban.

Kulin János

Cserkuton, u. p. Kövágó-4135 Szőlős.

LEDERER MANÓ

kárpitos és diszitő Pécsett.

Elvállal **mindennemű diszitési** munkákat.

Zászlók jutányos árak mellett kaphatók.

Ajánlja továbbá **összecsukó párnázott vaságyait**, melyek olcsó áron eladatnak.

Számos megbízást kér tisztelettel

LEDERER MANÓ
kárpitos és diszitő.

3534

Ő Felsege a király

pécsi látogatása alkalmára

alulírott ajánlja magát mindennemű diszitési munkák elkészítésére, u. m.:

diadalivek, házak és terek

szóvettel, zászlókkal és cimerekkel való diszitésére.

Ezen tárgyak megállapodás szerint kölcsönkép is adatnak.

Ugyanott zászlók elkészítése elvállaltatik és kész zászlók kaphatók. Az árak minden versenyt kiállnak.

Számos megrendelést kér tisztelettel

Kremling Károly

kárpitos és diszitő,
Pécsett, József-utca 28.

3535

200 forint fedezettel

naponta 5—10 forint, sőt nagyobb nyereség is elérhető, ha értékpapír piacunk naponta alakulatait ügyesen kihasználjuk; erre vonatkozó megbízásokat elfogad:

Lévai Dávid bank- és váltóüzlete

Budapest, VI. Teréz-körút 48.,

hol előlegek mindennemű értékpapírokra előnyös kamat mellett, ugyancsak sorsjegyek részletfizetésre és igévények minden húzáshoz kaphatók.

Bécs, 1873. Erdem-érem.	Budapest 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevét.	N. Palánka, 1887. Arany-érem.	London, 1872. Díszoklevét.
----------------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

OSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement és víz-mészgyár
hatlan
BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár BUDAPESTEN. V., Rudolf-rakpart 3. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

portland-cement és vízhatlan mesztét
3409
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíthatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.

Páris, 1867. Bronz érem.	Keeskemét 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Erdem-érem.	Trleszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	--------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------

Magyar díszékszerek

oxidált ezüsből, legszebb vertmunkával, drágakövekkel kirakva és zománcozva, továbbá

díszkardok, mentecsattok, sarkantyuk,
gombok stb.

bő választékban jutányos áron kaphatók:

Schönwald Imre

óras és ékszerésznel

Pécsett, Király-(Fő)-utca, „Hattyu“-épület.

ROBEY & COMP.

gépgyárok Budapest. IX., Rákos-utca 5—9.
iroda: IX., Üllői-út 35. (Aug. 1-től kezdve Rákos-utca 5.)

Ajánlják kevés tüzelő anyagot igénylő

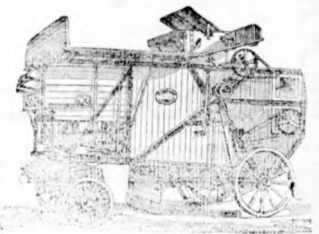
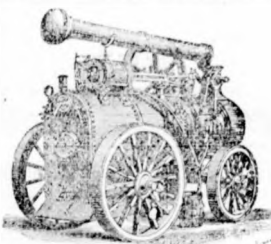
gőzmozgonyjaikat és cséplőgépeiket,

melyek az eredetileg általuk alkalmazásba veit szabadalmazott vaskerettel, kétfős működésű meghosszabbított szalmarazókkal és megnagyobbított törek- és pelyvarazó szekrényvel építettek, továbbá kazalrakó gépeiket és más egyébmű gazdasági gépeiket és eszközeiket. Visszint fekvő talapzatos gőzmozgonyokat egyszerű és Compound-rendszer szerint. Cornwall gőzkazánjaikat,

szab. „Robey“ stabil gőzmozgonyokat mozdonykazánal, malmaikat és malomberendezési tárgyaikat a legjutányosabb áron.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díj- és bérmentesen megküldetnek.

3530

Izléses minták mindenkinek ingyen és franco.

Még eddig nem látott mintakönyvek szabók részére, csupán 20 frt beküldésével, melyek a megrendelés teljesítésekor levonásba hozatnak.

Ruhának való szövetek.

Peruvien és dosking a magas clerus számára, előírászerű szövetek a cs. és kir. hivatalnok egyenruhák, valamint veteránok, tűzoltók, tornászok, urasági inasok számára, billard és játszó-asztal posztók, loden, vízhatlan posztók vadászkabátoknak, mosó-szövetek, utazó-plaidok 4—15 ftig stb. Aki árra méltó, jóra való, tartós, tiszta gyapju-posztó szövetet és nem olcsó rongyot, mi mindenfelől ajánljatik és nem éri meg a varrásdíjat, akar venni, forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünbe,

kinek Ausztria-Magyarországban legnagyobb posztógyára van

Allandóan 1/2 millió o. ért. frtot érő raktáram lévén és világhírű üzletem mellett magától értetődik, hogy nálam igen sok maradék van; minden észszerűen gondolkodónak be kell látnia, hogy ily kis maradékokból minták nem küldhetők, mert pár száz minta megrendelésével csakhamar mi sem maradna, e szerint tiszta szédelgés, ha egyes posztó cégek mégis maradék-mintákat hirdetnek, mely esetben azok a minta-szeletek nem maradékokból, hanem csak dirib-darabokból valók. Az ily eljárás céljai kézzelfoghatók. Meg nem felelő maradékok kicsérletetnek, vagy pedig a pénz visszaadatik. Megrendelésnél a szín, a hosszúság és ár kiteendő. A szállítást csak utánvétellel eszközöltetik: 10 frton felül portomentsen. Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

A legolcsóbb magyar napilap a

„MAGYAR FÖLD“

közgazdasági és politikai napilap
teljesen független programmal.

Szerkesztik

Löcherer Andor és Kormos Alfréd.

A MAGYAR FÖLD bel- és külmunkatársai közt a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk.

Előfizetési ára: negyedévre 3 frt, egy hóra 1 frt.

A „Magyar Föld“ előfizetői a lap ingyenhirdetési rovatát nagy sikerrel használják.

Különböző mellékletek.

Mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld:

a „MAGYAR FÖLD“ kiadóhivatala
Budapest, Erzsébet-körút 21. sz.

A m. kir. tudomány-egyetem alap pécsváradai uradalom tulajdonát képező s Baranya megye **Pécsvárad** községben fekvő emeletes **nagyvendéglő épületnek mellékhelyiségeivel** s hozzátartozó belsőség és kerttel leendő örök eladása iránt, a pécsváradai közalap. számtartóság hivatalos helyiségében **1891. évi június hó 15-ik napján délelőtti 11 órákor** zárt ajánlatu versenytárgyalás fog tartatni.

Versenyezni szándékozók sziveskedjenek a feltételek értelmében szerkesztett s a kikiáltási **9000 frt** örökvetelár 10 százalékának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatukat folyó évi **június hó 15-ik** napjának délelőtti pont 11 órájáig a pécsváradai közalap. számtartóság hivatalba benyújtani, hol az örök adás-vételi feltételek is a hivatalos órák alatt betekintheők

Utó- vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtnak.
Pécsvárad, 1891. május hó 24.

M. kir. közalap. számtartóság.

Magy. kir. államvasutak.

A budapest-pécsi vasut üzletének vitelére kirendelt osztálya.

Hirdetemény.

1891. év június hó 1-től kezdve a **személyvonatok**

HETVEHELY

feltételes megállóhelyen az alant felsorolt időben fognak megállani:

1003. sz. személyvonat	12 óra	51 p.	éjjel.
1004. " "	4 "	05 "	reggel.
1005. " "	12 "	37 "	d. u.
1006. " "	3 "	10 "	d. u.

Gyorsvonatok Hetvehelyen nem állanak meg.

Budapest 1891. május hóban.

A kirendelt orszálya.

Versenytárgyalás.

A palái révhez vezető törvényhatósági közut 6,120 kilométerénél levő, a Fekete vizen átvezető

7. sz. fahíd

1011 frt 80 kr. előirányzati költség mellett kiadási munkáinak biztosítása iránt **f. évi június hó 9-én d. e. 11 órákor** zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalást tartok.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy öt pecséttel zárt, sajtókegüleg aláírt, kelően bélyegzett és 5% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat, melyekben az ajánlott árleengedés, vagy árfelemelés az előirányzati költség után számítható százalékban fejezendő ki, nevemre címezve legkésőbb a tárgyalási nap **d. e. 11 órájáig a vármegye I. aljegyzőjénél** (I. emelet 9. sz. ajtó) nyújtsák be, hol is a műszaki műveletek és a részletes feltételek a hivatalos órákban megtekintheők.

Pécs et t, 1891. évi május hó 30-án.

SZILY,

Baranyavármegye alispánja.

Németi községnek telegkönyvi betétei az 1886: XXIX. és az 1889: XXXVIII. t. cikkek értelmében elkészítettén és a nyilvánosságának átadtván. ez azon felszólítással tétetik közbe, hogy

1. mindazok, a kik az 1866: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, a kik valamely teherátvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. § illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi december hó 15-ik** napjáig bezárólag a telegkönyvi hatóságához nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakaszának az 1889: XXXVIII. t. cz. 5 és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyeztetése ellenében ellentmondással élni kívánának, ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1891. évi december hó 15-ik** napjáig bezárólag a telegkönyvi hatóságához benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telegkönyvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis az **1891. évi december hó 15-ik** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett 3-ik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak — az eredetieket a telegkönyvi hatóságnál átvehetik.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság. 1891. május 25.

Lukrits István,

kir. törvénzéki bíró.